

Un hivern a Mallorca

"Anant cap a Valldemossa vam trobar els primers guàrdies civils... La bellesa, però, els tenia a ells també una miqueta acollonits."

M' havia deixat lliure el matí per passejar, com tinc costum de fer quan vinc a Mallorca, pels carrers i places entre el Born i Sant Francesc. Per darrere de la Seu, carrer des Call, plaça de Santa Eulàlia, i tafanejar els patis dels palaus, quan són oberts. Sempre tens l'esperança que a l'hivern han de ser oberts, per esbandir l'aire humit. Però no vaig tenir ocasió de comprovar si encara és cert, o de mirar quants casals han restaurat d'ençà de la meua darrera visita. Espere que molts. Perquè en haver desdijunat, el senyor Jaume Font, que el nostre Senyor li done llarga i pròspera vida, ja m'esperava a la porta de l'hotel. Són els mínims avantatges de la representació cultural, en aquest país i supose que en els altres: has d'anar a un sopar de premis o a una festa i sempre acabes trobant una bona companyia. I si fas una bona obra, com acompanyar visitants a València, algun dia en reps el benefici amb escreix. El senyor Jaume Font, doncs, m'esperava per dur-me cap a Deià, perquè era un matí d'hivern massa lluminós per deixar-lo escapar.

Anant cap a Valldemossa vam trobar els primers guàrdies civils. Fent com que dirigien el trànsit en una cruïlla, i per tant causant embussos inútils. Després, a cada boca de camí una o dues parelles. Després més cotxes, més guàrdies i més furgons, fins al poble. Afortunadament, les vores del camí són molt verdes, i els uniformes no ferien excessivament els ulls. En Jaume Font em deia el nom de cada lloc, de les muntanyes i de les cases. Jo li vaig dir que hi ha una cosa que no entenc: la meravella de les *possessions*. Tants i tants casals esplèndids, de pedra de mel en aquesta llum, mostrant un poder que ara no puc imaginar: calia ser molt ric, per construir-se aquests gloriosos casals, i no entenc com podia haver-hi tants rics en aquesta poca terra i tan aspra. Però calia, sobretot, tenir un cert sentit del gust. No són simples masies grans, aquestes cases, són d'una altra categoria, d'un altre aire. Al Maestrat o a les Garrigues també hi ha masies magnífiques, però no tenen aquesta qualitat que només se'n pot dir refinament. Com era possible? El meu guia no ho sap, jo tampoc. Hi ha més guàrdies civils, i helicòpters volant, quan arribem a Valldemossa. No hi ha visita: esperen algú més important, i els simples ciutadans hem de passar de llarg. I llavors ve el prodigi repetit cada vegada que hi arribes, l'espectacle que et deixa sense veu, la

costa de Deià. És un excés de bellesa, un desbordament de tota la bellesa que pot cabre en un paisatge, fins on els ulls poden mirar. Allà a baix un portet mínim, les roques i el blau, els penya-segats a plom, les cales, els torrents que baixen tallant el bosc. I més amunt l'espessor del verd, les teulades, els bancals d'oliveres, més pins entre les roques, i al cim de tot els cingles. I en cada cruïlla, més guàrdies civils.

A Miramar no vam poder entrar, perquè barrava el pas una bona dotzena de guàrdies, i l'oficial ens va aturar i ens va dir que ho sentia. Al poble de Deià vam trobar en Jordi Bonet, arquitecte, que és un senyor de Barcelona, i ens va fer visitar una casa i un oliverar que té damunt de Llucalcari, on m'explica que en una capella hi ha la mare de Déu dels Desemparats i en una altra la de Montserrat. L'oliverar del senyor Bonet és com una antologia de les oliveres de Mallorca. És un oliverar de tramuntana, humit, molsut, gris profund, bellíssim. I la vista que es veu des d'aquesta casa, no la van gaudir ni els déus de l'Olimp. Ningú no hauria de passar per aquesta vida mortal sense poder contemplar uns minuts, només uns minuts, aquest paisatge. M'explique que a alguns aquesta costa els haja trastocat la vida. Ara, que salven la carretera, per favor, que no trenquen la infinita meravella.

Encara hi havia guàrdies civils pel camí, quan tornàvem, tot ple de guàrdies, centenars. Diu el meu acompanyant que, quan Joan Carles de Borbó ve per ací a passejar o a dinar, també hi ha guàrdies, però no tants ni de lluny, només un grapatet. Avui, però, no venia el sr. Borbó i Borbó, sinó el Sr. González Márquez, i la costa era tota seua. Jo sentia que els guàrdies ens deixaven passar com perdonant la vida. La bellesa, però, els tenia a ells també una miqueta acollonits.

Joan F. Mira